

SZTE INNOVÁCIÓS DÍJ PÁLYÁZAT
KUTATÓK, DOKTORANDUSZOK ÉS HALLGATÓK RÉSZÉRE

Kategóriák:
„Leginnovatívabb TDK munka”,
„Leginnovatívabb PhD munka”,
„Leginnovatívabb kutatómunka a műszaki tudományok területén”,
„Leginnovatívabb kutatómunka a természettudományok és élettudományok területén”,
„Leginnovatívabb kutatómunka a bölcsészettudományok vagy társadalomtudományok területén”

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ:
2016. MÁRCIUS 1.

Kemény Lajos rektorhelyettes a „heuréka élményről” és az innovációról

2016. február 18.

Üzleti szempontból is hasznosítható szellemi alkotásokat várnak SZTE Innovációs Díj pályázatra. Az idén 1. alkalommal 5 kategóriában meghirdetett pénzdíjas pályázatról, a versenyképes tudásteremtésről és a tudás értékesítéséről is kérdeztük Kemény Lajos professzort, az SZTE tudományos és innovációs rektorhelyettesét.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

– *Mi az egyetem szerepe az innovációs folyamatban?*

– Föl kell hívunk a hallgatók, a kutatók figyelmét arra, hogy **azt a tudományos munkát, amit végeznek, az emberiség számára is felhasználhatóvá kell tennünk**. Ehhez nem elég valami összefüggést fölfedezni vagy valami új dolgot fölfedezni. A kutatómunka gyakorlati hasznosításához nagyon sok egyéb tudást is hozzá kell tenni.

A társadalomtudományi kutatás eredménye is piacosítható

– *Mi az így dúszított „innovatív tevékenység” végeredménye?*

– **A szabadság, a licencia szerződés, az ipari megbízás teszi a gyakorlati élet számára is hasznosíthatóvá a tudós munkájának az eredményét. A Szegedi Tudományegyetem szellemi tulajdon portfóliójában közel 50 szellemi alkotás található**, melyek közül többet üzleti szempontból is hasznosíthatunk licencia megállapodásokon, illetve az erre a célra alakult spin-off vállalkozásokon keresztül.

– *Ez a végállomás ismert a műszaki, a természet- és élettudományok területén dolgozók körében. Az SZTE kiemelt kutatási területei: a neurobiológia, preklinikai farmakológia, klinikai farmakológia, genetika, nanotechnológia, anyagtudomány, lézerfizika, szoftverfejlesztés, biotechnológia, környezettechnológia és immunológia. Ám az idén először meghirdetett SZTE Innovációs Díj pályázatának az egyik újdonsága, hogy arra a bölcsészeti- és társadalomtudományok területén kutatók is pályázhatnak. Milyen eredményre számít?*

– **Fontosnak tartom a szellemi alkotások hasznosulását középpontba állító kutatói tevékenység elismerését.** Ez a magas színvonalú emberi erőforrás megőrzéséhez éppúgy nélkülözhetetlen, mint a kutatási eredmények vállalkozásokba történő transzferálásához. Élettudományokkal foglalkozó kutatóként hallgattam azokra a szakértőkre, akik szerint **a társadalomtudományokban is lehetnek olyan innovációk, amelyek piacosítható értékkel bírnak.** Ugyanakkor **az SZTE Innovációs Díjjal arra is föl kívánjuk hívni a figyelmet, hogy nem csak a publikálás lehet érték,** illetve **nem elég publikálni a kutatási eredményt. Azt védhető szellemi terméké alakítani a tudós felelőssége és lehetősége.**

– *A kutatók által megélt „heuréka élmény” milyen csapdát rejthet?*

– **A tapasztalatlan tudós az új kutatási eredmény túl gyors publikálása miatt lekesheti a szabadalmi bejelentés lehetőségét. Ez a leggyakoribb hiba.** Sok kutató nem is gondol arra, vagy nem is tud arról, hogy felfedezése vagy eredménye hasznosítható lenne-e például az iparban. **A tudományos eredmény heuréka élménye elfeledtetheti, hogy a tudományos diákkörös vagy a kutató végiggondolja: felfedezéséből például biomarker eljárás, műszer is lehetne.** Friss eredményének gyors közlésével, például a hazai vagy nemzetközi konferencián közzétett absztrakttal is elveszítheti a kutató a szabadalom benyújtásának az esélyét.

– *Eddig úgy tudtam: fontos mérőszám, hogy az SZTE kutatói az elmúlt 5 évben hozzávetőlegesen 25 ezer közleményt jelentettek meg hazai és nemzetközi folyóiratokban, illetve konferenciák részeként. A publikálásnál miért fontosabb a szabadalom?*

– **Mert az erkölcsi mellett anyagi megbecsülést hozhat az adott kutató, a munkacsoportja és az egyetem számára is.** Például **az ipari partnerek számára fontos fejlesztések a Szegedi Tudományegyetemen 2009-2013 között közel 4,2 milliárd forint bevételt hozott.** Az innováció teljesítménye a csilingelő forintokban mérhető gazdasági, mérhető haszon.

Szolgáltatás az újdonságkutatás

– *E bevétel növelése is cél volt, mikor az SZTE az innovációt azzal is középpontba állította, hogy e területtel külön rektorhelyettes foglalkozik?*

– A tudományos és innovációs rektorhelyettes szakmai felügyeletével **az SZTE Kutatás-fejlesztési és Innovációs Igazgatósága szolgált.** „Egyablakos rendszerrel” várja azokat a kutatókat, akik az iparilag hasznosítható ötletük megvalósításához, műszerük kivitelezéséhez kérnek támogatást. **Megvizsgáljuk, hogy az adott szellemi termékkel érdemes-e foglalkozni. Ha a válasz igen, akkor az igazgatóság szakemberei – a kutatókkal közösen – elvégzik az iparjogvédelmi munkát:** az újdonságkutatást, a szabadalmaztathatósági vizsgálatot. Az iparjogvédelmi tanácsadás mellett **üzleti kérdésekben** – például versenytárs-elemzésben, piackutatásban, üzleti terv készítésben – is segítjük a találmányok hasznosítását.

– *A publikálási kényszer, a tudomány világán belüli versenyhelyzet is arra ösztönzi a kutatót, hogy az eredményét mielőbb közzétegye. Miért érdeke a tudósnak, hogy igénybe vegye az SZTE Kutatás-fejlesztési és Innovációs Igazgatóság szolgáltatásait, vagy jelentkezzen az SZTE Innovációs Díj pályázatára?*

– **Mert így nagy lépést tehet a felfedezése hasznosulásához.** Például egy felfedezett molekulából csak szabadalmazást követően lehet orvoslásban is bevezethető termék, például gyógyszer formája. Ha figyelembe vesszük, hogy **egy komoly tudományos eredményhez többnyire évek munkája szükséges,** akkor ennél jóval kevesebb időbe telik **egy szabadalom megírása.** Ráadásul **technikailag sem sokban különbözik egy közlemény megalkotásától.** Tehát az új tudományos eredmény összeállításával párhuzamosan meg lehet keresni a szabadalmi irodánkat. Itt kicsit más szemlélettel segítenek „megmérni” a kutatómunka eredményét. **A szabadalom megszerzését követően nincs semmi akadálya az így védetté vált szellemi termék publikálásának.**

– *Miért érdeke az egyetemnek, hogy növelje a szabadalmak számát?*

– **Ez az adat is hozzájárul az intézmény minősítéséhez.** A szellemi termékek száma mellett az is számít, hogy az egyetemnek **ezek közül hányat sikerült értékesítenie,** illetve hány olyan **spin-off céget** alapított, amelyek ezeket a technológiákat licenciába veszik.

– *Mondják: „lefölözi” az egyetem a kutatómunka eredményét.*

– **Szolgálati találmánynak számít, amit egyetemi dolgozó szellemi alkotásként hoz létre.** Tiszta az eljárásrend. A kutató egyedül akkor gazdálkodhat a felfedezésével, ha arra az SZTE nem tart igényt. **A találmány hasznosításából származó bevételen osztozik a tudós és az SZTE.** Ennek aránya attól függ, hogy ki – a kutató vagy az SZTE igazgatósága – hozza a felfedezést hasznosító céget.

A tehetséggondozástól az ipari hasznosításig

– *Hogyan növelhető tovább az SZTE kutatási versenyképessége?*

– A kutatási versenyképesség fokozásának négy feltétele van. Az első feltétel, hogy a Szegedi Tudományegyetem **biztosítsa inter- és multidiszciplináris kutatócsoportok nemzetközileg versenyképes tevékenységét.** A második lépés: **a hazai és nemzetközi kapcsolatépítés támogatása,** beleértve az ipari kutatás-fejlesztési projektmenedzsment hatékonyságának növelését, a szellemi tulajdon védelmét és a technológia transzfer folyamatok támogatását. Harmadrészt: **az innovatív vállalkozás-fejlesztés,** amihez elengedhetetlen az intézményi tudásnak spin-off vállalkozásokbeli hasznosulása. Végül **a tudományos eredmények szélesebb társadalmi kör számára történő hozzáféréseinek biztosítása** is szükséges.

– *Az SZTE 30 millió forinttal járul hozzá a Szegedi Orvosbiológiai Kutatások Jövőjéért Alapítvány által kezdeményezett Szegedi Tudós Akadémia működéséhez, egészíti ki a magyar kormány több mint 2 milliárd forintos és Szeged város 30 millió forintos támogatását. A tehetséggondozás innovatív megoldásában mi az SZTE rektorhelyettes szerepe?*

– A tehetséggondozás nem elsősorban a tudományos és innovációs rektorhelyetteshez tartozó terület. Az alapítvány célkitűzései megvalósításában immár 4 éve, mint kuratóriumi tag is dolgozom. Az SZTE rektorának képviseletében vettem részt a Szegedi Tudós Akadémia legutóbbi sajtótájékoztatóján. Ugyanakkor kétségtelen: **a tehetséggondozás is anyagi haszonnal jár, ha sikerül a Szegedi**

Tudományegyetemre vonzani például az élettudományok területén a letehetségesebb középiskolás diákokat. Mert a tehetségek agyából pattanhat ki legnagyobb eséllyel olyan kiváló ötlet, amellyel **az SZTE innovációs potenciálja is növekszik.**

– *Hogyan kommentálja az SZTE rektorhelyettese a friss hírt: az NGM államtitkára szerint „át kell állni az innovációvezérelt gazdaságra a következő években, az iparnak a tudásra, a kutatás-fejlesztésre, a felsőoktatásra és szakoktatásra kell támaszkodnia”?*

– A hír tartalmával egyetértek. Az ország nem élhet meg hosszú távon a feldolgozóiparból. Ha a magyarországi kis- és középvállalkozói réteg nem tud betörni a nemzetközi piacra hozzáadott értéket jelentő innovációval, exportbővítéssel, nehéz helyzetbe kerül az ország. Az **újítás nem az új termékkel azonos, mert innováció az is, ha a korábbi terméket például olcsóbban tudjuk előállítani, vagy az élelmiszert tartósítani tudjuk, vagy környezetkímélőbb, energiafelhasználásban újító a megoldásunk. Az SZTE minden területen** – a mezőgazdaságtól és az élelmiszeripartól kezdve az élet- és anyagtudományokon át egészen a társadalomtudományokig – **olyan kapacitással rendelkezik, ami az ipari partnereket kiszolgálhatja. Erről szól a FIEK**, a Felsőoktatási Ipari Együttműködési Központ. Célunk, hogy az egyetemen olyan kutatási irányok alakuljanak ki, amelyek a cégekkel együttműködve a vállalkozásoknak gazdasági hasznot hoz. **A gazdaság motorja az innováció.**

– *Versenyben kell helyt állni az SZTE-nek. Kik lehetnek a partnerei?*

– **A Magyar Tudományos Akadémiával való közös munka eredményeként az egyetem négy karán 20 támogatott kutatócsoport is működik, melyek közül 14 akadémiai finanszírozású, valamint 2011 óta 5 „Lendület” kutatócsoportot alapítottak a Szegedi Tudományegyetemen.** Magyarország egyik legnagyobb egyetemeként tudományos potenciálját jól hasznosíthatja az ipar. Még hatásosabban érhetjük el céljainkat például az **MTA Szegedi Biológiai Kutatóközpontjával** együttműködve. Stratégiai partnerünk az SZBK, közös szabadalmi aktivitásunk is kiváló. **Szorosabbra akarjuk fűzni a kapcsolatainkat a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarával és Szeged várossal is.**

Az SZTE Innovációs Díj pályázattal kapcsolatos felhívás és a pályázati dokumentáció elérhető a következő linkről: <http://www.inno.u-szeged.hu/szte-innovacios-dij-2016> (<http://www.inno.u-szeged.hu/szte-innovacios-dij-2016>) (<http://www.inno.u-szeged.hu/szte-innovacios-dij-2016>)

SZTEinfo – Újszászi Ilona

Fotó: Bobkó Anna

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Kövess minket!

SZTE *magazin*

Szegedi kutató Stephen Hawking munkájáról (/sztehirek/2018-aprilis/szegedi-kutato-stephen?objectParentFolderId=19413)

2018. április 04.

Gergely Árpád László, az SZTE TTIK Fizikai Intézetének egyetemi tanára kétszer is találkozott Stephen Hawkinggal, akinek a munkásságáról összefoglaló cikket írt egy csillagászati lapban. A közelmúltban elhunyt világhírű brit elméleti fizikus által kidolgozott feketelyuk-termodinamikát a szegedi kutató is felhasználja vizsgálataiban.

